

Verslag 80.24

Betreffende: Gesprek van dr ir H. Ringoet, ITAL, en drs W.F. Oosterheert,
Stichting Proefbedrijf Voedselbestraling met Van Doesburgh
en Herstel op 1980-08-11.

De heren Ringoet en Oosterheert wilden peilen hoe het RIKILT staat
tegenover de opzet van een Proefstation Voedselbestraling.

Nu het ITAL het procédé van voedselbestraling onderzocht en uitgewerkt
heeft, is men in een fase gekomen van overdracht aan geïnteresseerde
voedselverwerkende en producerende bedrijven.

De firma Gammaster tracht bestralingsapparatuur aan de voedingsindustrie
te verhuren. Het Proefstation Voedselbestraling zou ontwikkelings- en
toepassingsonderzoek dienen te verrichten om onverdacht en deskundig
advies te kunnen geven aan de geïnteresseerde industrieën. Het Proef-
station zou in een TNO-achtige opzet gefinancierd moeten worden door
de bestralingsapparatuurindustrie (Gammaster), de geïnteresseerde voe-
dingsindustrie en de overheid. Het proefstation zou o.a. over een goed
geoutilleerde proeffabriek moeten beschikken.

Participatie van de overheid maakt regulerend en controlerend optreden
in de toekomst beter mogelijk; bovendien kan de beschikbare kennis van
het ITAL zinvol worden benut.

Gammaster blijkt in zo'n opzet duidelijk geïnteresseerd, kennelijk
achten ze het economisch niet haalbaar om zelfstandig ontwikkelingswerk
voor hun afnemers te verrichten.

De heren Ringoet en Oosterheert hebben al contacten met Vomil gehad
(Loggers en Schuddeboom) maar hebben het idee toch nog onvoldoende
gehoor van die zijde te krijgen. Zij willen nu eerst met steun van DLO
en TNO instituten Landbouw en Visserij interesseren.

Bij de huidige Stichting Proefbedrijf Voedselbestraling werken 6 man,
bedrijfseconomisch draaien ze quitte dankzij een paar commerciële op-
drachten, zij het dat ze afhankelijk zijn van steun van Landbouw en
Visserij voor subsidies i.v.m. investeringen die immers volgens de
comptabiliteitswet in het betreffende jaar geboekt worden.

Mogelijke toepassing van bestraling die voor L&V belangrijk zou
kunnen zijn (zie brief Strooker, DLO, met appendices, van 1980-08-08):

kiemvrij maken van afvalwater (wordt toegepast in Miami)
kiemvrij maken van afvalslib (wordt toegepast in Duitsland)
terugdringen van het gebruik van conserveermiddelen, o.a. ter
verbetering van de houdbaarheid van roggebrood
sterilisatie van verpakkingsmateriaal (wordt toegepast bij
in Elopak verpakte melk)
afdoding van salmonella in kip, diervoeders, varkens
houdbaarheidsverhoging aardbeien, aardappels, uien
kiemvrij maken van kruiden.

Onze indruk is dat de mogelijkheden vrij beperkt zijn, de kans op
smaakafwijkingen in veel gevallen groot, de reactie van de consument
waar het met als "bestraald" aangeduide eindprodukten betreft negatief
en de kosten vaak relatief te hoog zullen zijn.

De reacties van andere instituten (zie appendices brief Strooker)
bevestigen dit.

Wij hebben er op gewezen dat het salmonella vrij maken van varkens-
karkassen een heel aantrekkelijke toepassing zou kunnen zijn. Zij zullen
nagaan of dit, ook economisch gezien, en waar het betreft grote kar-
kassen, haalbaar is.

Om smaakafwijking te voorkomen is het in ieder geval noodzakelijk dat
de stukken op tenminste -20°C gevroren zijn.

Het antwoord van prof. Krol in zijn brief aan Ringoet van 1980-05-27
geeft weinig hoop op gunstige toepassing voor varkenskarkassen.

Ten aanzien van de situatie bij het ITAL was het voor hen zeker dat
radioactiviteitsmetingen, als onderdeel van het ITAL programma, ook
in de toekomst op het ITAL verricht zullen worden.

dr H. Herstel

Aan VKA - drs C. van der Meijs
drs A. Feberwee
Herstel
dossier ITAL
Van Doesburgh

20-08-80

HH

Wageningen, 1980-08-18

He/ YL